

1 MAYIS'TAN GELECEĞE SINIF GÜNDEMİ

NURETTİN ALDEMİR

İşçiler, emekçiler, sosyalistler sınıfın yaşadığı sorunlardan hareketle yaşamın içinden ifade ettiği talepleri 2011 yılının tüm 1 Mayıs alanlarına taşımalıdır. Unutulmamalıdır ki işçi sınıfının ihtiyaçlarından daha önemli yasa yoktur. Taleplerde öncelik son otuz yılda kaybedilen hakların geri alınması olmalıdır.

Yıllarca İstanbul'da 1 Mayıs alanının neresi olacağı tartışmaları önemli bir gündem oldu. Siyasi iktidarlar 1978 yılından sonra İstanbul Taksim Meydanı'nı 1 Mayıs gösterileri için yasaklı alan ilan etti. Sınıfın ve sosyalistlerin militan güçleri tarafından yıllara yayılan mücadele sonucu nihayet Taksim Meydanı 2010 yılı 1 Mayıs'ında işçilere ve emekçilere açıldı. Mücadelenin kazanımı bununla da sınırlı kalmadı: 1 Mayıs günleri çalışanlar açısından izin günü olarak kabul edildi.

Yıllarca süren alan gerilimleri ve mücadeleleri sınıfın ortak gündemini açığa çıkarmada ister istemez sorunlar yarattı. Alan tartışmalarının aşılması nedeniyle bu 1 Mayıs sınıfın ortak gündeminin öne çıkmasına fırsat yaratacaktır. Sınıfın, sınıf bilinci kazanmış emekten yana tüm güçlerin Kürt sorununun eşit yurttaşlık temelinde barışçı yöntemlerle çözümü ve genel demokrasi talepleri yanında, özgün bir o kadar da toplumun geniş kesimlerini etkileyen gündemleri ve bu gündemlere bağlı talepleri vardır.

SINIFIN ACIL GÜNDEMLERİ

Yoksulluk, işsizlik, güvencesiz

çalıştırılma, sendikasılaştırma, işten atmalar, sağlık- eğitim ve sosyal güvenlik haklarının sınırlandırılması gibi başlıklar işçileri ve emekçileri derinden etkileyen acil gündemlerin ilk akla gelenleridir.

AKP Hükümeti uluslararası ölçekteki krizin ülkeyi teğet geçtiğine tüm yurttaşları inandırmaya çalışıyor. Krizin sermayeyi teğet geçtiği hatta sermaye için yeni fırsatlar yarattığı bir gerçektir; ancak işsizleri, yoksulları, işçileri-emekçileri hiç de teğet geçmemiştir. Krizi fırsata çeviren sermaye işçi atmalar, işten atma tehditleriyle yaygınlaştırdığı esnek çalışma ve düşük ücret uygulamalarıyla daha fazla kar etme yoluna gitmiştir.

AKP iktidarı kişi başına düşen milli geliri 15 bin dolara çıkararak övünüyor. Milli gelirin yükselmesi, yoksulluğun, işsizliğin ortadan kaldırılması anlamına gelmiyor. Halen bu ülkede 20 milyon kişi resmi istatistiklere göre yoksulluk sınırının altında yaşıyor. Dört kişilik bir ailenin asgari geçimi 3000 TL düzeyindedir. Yoksullar ve varsıllar arasındaki makas hızla büyüyor. İşsizlik tüm hesaplama oyunlarına rağmen artıyor. Türkiye'de gerçek işsiz sayısı reel verilere

göre 5 milyon 230 bin kişiye ulaşmıştır. İş bulma umudunu yitirdiği için iş aramaktan vazgeçenlerin sayısı sürekli yükseliyor. İşsizlik fonundaki birikimlerden işsizlere maaş ödememek için her hileyi düşünen AKP Hükümeti işçilerin birikimini türlü bahanelerle işverenlere transfer ediyor.

Esnek çalışma neredeyse her anayasa değişikliği ve/veya çalışma yasalarında yapılan değişikliklerle yaygınlaştırılmıştır. Evden işe çağırma artık çalışma yaşamının gündemindedir. Kıdem tazminatlarının kaldırılması niyetleri ise bilinmektedir. Türk İş ve Hak İş de esnek çalışmayı yaygınlaştıran yasal düzenlemeleri ve işveren tekliflerini neredeyse gönül rızasıyla kabullenir haldedir.

Eğitim ve sağlık işkolunda sözleşmelilik ve esnek çalışma uygulamaları sürekli yaygınlaşmaktadır. İşsizliğin, örgütsüzlüğün, sendikasılaştırılmanın, kolayca işten atılmanın, sigortasız çalıştırılmanın, düşük ücretlerin en temel sebebi esnek çalışma ve buna uygun yeni istihdam biçimleridir. Esnek çalışma koşulları ile örgütsüz ve düşük maliyetli iş gücü hedeflenmektedir. Yıllardır süren uygulamalarla sistem bu hedefine ulaşmıştır.

Özelleştirme, taşeronlaştırma politikaları bir taraftan işsizliği, esnek çalışmayı yaygınlaştırırken diğer yandan sendikal haklara ulaşmayı ve işyeri denetimini olanaksızlaştırarak iş güvenliğini de ortadan kaldırmıştır. Türkiye'de çalışan her iki kişiden birisi kayıt dışıdır. Çalışan nüfusun yarısını, sosyal güvenlik ve sendikal haklarından soyutlanmış; düşük ücrete mahkûm edilmiş çalışanlar oluşturmaktadır.

1980 12 Eylül darbesi öncesi 45 milyon olan Türkiye nüfusunda sendika üyesi işçi sayısı 2 milyon 500 bindir. Nüfusumuz bugün 75 milyondur buna karşılık sendikalı işçi sayısı yaklaşık 600 bindir. Bu tablo işçilerin sendikalaşmasını engelleyici her türlü baskının uygulanmasının sonucunda ortaya çıkmıştır.

Tüm bu yaşanan sorunlara sınıfın bölünmüşlüğü, işbirlikçi, devlet güdümlü sendikal anlayışların özellikle Türk İş, Hak İş, Türkiye Kamu Sen, Memur Sen konfederasyonlarını kuşatıp teslim aldığı da eklediğimizde tablo oldukça umut kırıcıdır.

UMUDU YEŞERTEN GELİŞMELER

Tekel işçilerinin direnişinden yaklaşık bir yıl sonra sınıf mücadelesine inananları umutlan-

dıracak önemli bir gelişme daha oldu. Yaklaşık 21 yıl sonra metal işkolunda DİSK Birleşik Metal İş Sendikası'nın yetkili olduğu 22 işyerinde MESS'in düşük ücret zammı ve güvencesizlik dayatmasına karşı grev kararı alındı. Sendika üyesi işçilerin birkaç istisna dışında neredeyse hiçbiri grev yaşamamışken; grevi öykünmelerden duymuşken; büyük bir cesaret örneği göstererek grev kararı almaları sınıfı unuttuğu bir mücadele aracıyla yeniden tanıştırdı.

MESS ve işverenler grev kararına rağmen Birleşik Metal İş'in greve çıkmayacağını; grev kararının blöf olduğunu düşünüyordu. Grev tarihlerinin açıklanması da bu düşünceyi değiştirmeye yetmedi. İlk grev uygulama tarihi 22 Mart 2011 yeri ise Eskişehir Doruk'tu. İlanı uygun şekilde davullu zurnalı halaylarla grev pankartları asıldı. Eskişehir'in sınıf dostları da grevci işçilerle saf tuttular.

Grev kararlarının blöf olmadığını anlayan MESS ve işverenler greve başlayan; grev uygulaması yaklaşan işyerlerinde toplu iş sözleşmesi imzalamaya; Birleşik Metal İş'in tekliflerini görüşmeye ikna oldular. Bu bir başarıdır; uygulanan ekonomi politikalarına karşı başarıdır; MESS'e karşı başarıdır; işbirlikçi sendikal anlayışlara karşı başarıdır. Son yirmi yıl içinde sınıf mücadelesinde tekel direnişinin yanına konulacak; yol gösterici niteliği olan önemli bir direniştir.

İmzalanan toplu iş sözleşmeleri ve bundan sonra imzalanacak benzer toplu iş sözleşmeleri geçmişin kayıplarını karşılamaktan uzak olsa da insanca yaşam olanakları vermese de yaşanan;

1 MAYIS'TA ÖZGÜRLÜK MÜCADELEMİZİN HATIRLATTIKLARI

FEHMİ BAYRAKTAROĞLU

Bu düzenin zindanlarını dolduranlar, işçi sınıfına ve halklara özgürlük istediği için, daha iyi bir dünya istediği için, sosyalizm istediğini için hapislerde çürütülen devrimciler, gençler, Kürt özgürlük hareketinin binlerce taraftarı da bizi aynı kavgada birleştiriyor. Bugün bütün gücümüzle onların özgürlükleri için haykırmadan, hiçbirimiz özgür olamayız.

İşçinin emekçinin, devrimin şanlı yolunda ilerleyen halkların' bayramı 1 Mayıs, 1800'li yıllarda Amerikalı işçilerin bütün dünya işçilerine ve devrimcilerine kendi eylemleri ile armağan ettikleri mücadele günü. Emekçilerin mücadelesini devrim ve sosyalizm mücadelesi ile birleştiren bağın tüm dünya sokaklarında haykırıldığı gün.

İşçi sınıfının hak ve özgürlük mücadelesi ile devrim ve sosyalizm arasındaki tarihsel bağı temsil eden 1 Mayıs'lar, bize, bu bağın günümüz koşullarında her zamankinden daha güncel ve önemli olduğunu gösteriyor. Neoliberalizm son 30 yılda emekçilerin yüzyılları bulan mücadelelerle kazandığı bütün hak ve özgürlükleri kökünden kazıdı ve her birinin hayatlarını kapitalizmin vahşi koşullarına mahkum edilmiş bir harabeye çevirdi.

Sermayenin egemenliğinden başka bir egemenlik, sermayenin çıkarından başka bir çıkar tanımayan iktidarlar 'oligarşik' karakterlerini her gün yeniden fütursuzca sergilemekten ve iktidarları için 'temsili demokrasinin' kırıntılarına bile ihtiyaç duymadıklarını göstermekten geri durmadı. Bugün dünyada ve Türkiye'de işlerini, gecekondularını, derelerini, topraklarını sermayenin talanından korumak için mücadele eden emekçilerin, en temel haklarına ve özgürlüklerine erişebilmeleri bile kapitalist düzenin temellerine karşı girişilen bir kavgadan geçmek zorunda.

Türkiye'de emekçilerin tarihi, işçi sınıfının hak ve özgürlük mücadelesinde katledilmiş devrimci sendikacıların, işçi önderlerinin tarihidir aynı zamanda. Onlar sınıfsal taleplerini devrim ve sosyalizm mücadelesiyle birlikte yükselttiler ve bu yüzden katledildiler. 22 Ağustos 1970'te İzmir'de Aliağa grevi sırasında öldürülen Yapı-İş Genel Başkanı Necmettin Giritlioğlu; Tarih-BMC direnişi örgütleyen ve 13 Mart 1982'de idam edilen Seyit Konut,

İbrahim Ethem ve Necati Vardar; 12 Eylül faşist darbesinden sonra polisler tarafından pusuya düşürülerek katledilen İlerici Deri-İş Genel Başkanı Kenan Budak; kontrgerillanın öldürdüğü Kemal Türkler... Onlar öncü işçilerdi, sendikacıydılar ve devrimciydiler. Emekçilerin hak ve özgürlük taleplerini devrim ve sosyalizm mücadelesiyle bir ve aynı şey yapan kavganın önderleriydiler. Onların tarihimizdeki yerini, bugün her zamankinden daha güncel ve acil olarak bizi sınıf kavgası ve sosyalizm mücadelesinin ortaklığında birleştiren önemli bir adım olarak kavramalı ve varlıklarını kavgamızın önünde taşımalıyız.

Bu düzenin zindanlarını dolduranlar, işçi sınıfına ve halklara özgürlük istediği için, daha iyi bir dünya istediği için, sosyalizm istediğini için hapislerde çürütülen devrimciler, gençler, Kürt özgürlük hareketinin binlerce taraftarı da bizi aynı kavgada birleştiriyor. Bugün bütün gücümüzle onların özgürlükleri için haykırmadan, hiçbirimiz özgür olamayız.

İşçi sınıfının dünya çapındaki birliğine ve mücadelesine yelken açıp yürüdüğümüz bugün, kavgamız tüm ülkede ve dünyada bütün uluslardan işçileri ve halkları birleştiriyor. Aynı mücadele yolunda topluyor, birlikte yürütüyor. Yolumuz, özgürlük ve sosyalizm yoludur! İşçi sınıfına ve tüm halklarına, baskı ve zulümden kurtuluşun yolunu, sosyalizm mücadelesi açacaktır.

"Baskı ve zulme paydos!"

Yaşasın sınıf mücadelemiz ve sosyalizm! Kahrolsun her türden gerici-lik! Kahrolsun bu düzen! Kahrolsun bu düzeni sürdürenler!

Zindanlar boşalsın! Kürtlere özgürlük! Sosyalist gençlere özgürlük! Tüm devrimcilere özgürlük! Halklara özgürlük! Yaşasın devrim ve sosyalizm mücadelemiz! Kahrolsun oligarşik diktatörlük!

Yaşasın 1 Mayıs,

Yaşasın Sosyalizm.

bir sendikanın yeniden pazarlık yapabilme; hak ve çıkarlar için direnç gösterebilme halinin tezahürüdür. İşçi sınıfı açısından umudu besleyen bir gelişmedir.

Metal işkolunda bu gelişmeler yaşanırken işçi sendikalarının ve kamu emekçileri sendikalarının doğrudan özne olduğu güvenceli gelecek-insanca yaşam mitingi 3 Nisan'da Ankara'da gerçekleştirildi. Bu mitingi sağlık emekçilerinin 19-20 Nisan'da sağlığa dönüşüm politikaları ile gerçekleştirilen tahribata dikkat çekmek ve taleplerini duyurmak için yaptıkları grev izledi.

Birbirini etkileyen ve tetikleyen bu gelişmeler içerdiği taleplerle 1 Mayıs alanlarında yeniden güncellenecektir. Bu güncelleme umudu beslerken gelecek günlerin ortaklaşmış mücadele taleplerini de belirgin hale getirecektir.

1 MAYIS ALANLARINA TAŞINMASI GEREKEN TALEPLER

İşçiler, emekçiler, sosyalistler sınıfın yaşadığı sorunlardan hareketle yaşamın içinden ifade ettiği talepleri 2011 yılının tüm 1 Mayıs alanlarına taşımalıdır. Unutulmamalıdır ki işçi sınıfının ihtiyaçlarından daha önemli yasa yoktur. Taleplerde öncelik son otuz yılda kaybedilen hakların geri alınması olmalıdır.

◆İşsizliğin sona erdirilmesi için mevcut ücretler düşürülmeden işçiler için haftalık çalışma süresi 35 saate indirilmelidir.

◆Özelleştirme uygulamalarına son verilmesi; özelleştirme mağdurlarının tüm hakları iade edilmelidir.

◆Taşeronluk sistemi, esnek çalışma uygulamaları tüm işkollarında sona erdirilmelidir.

◆Kayıt dışı işçi çalıştıranlara verilecek cezalar artırılmalıdır. İşyeri denetimleri tarafsızlık koşullarında gerçekleştirilmelidir.

◆Sendikalara üye olma kolaylaştırılmalı, örgütlenme-sendikalaşma önündeki siyasi baskılara, işveren baskılarına son verilmelidir.

◆Toplusözleşme ve grev hakkının kullanımına ilişkin yasal ve fiili sınırlamalar kaldırılmalıdır.

◆Kamu personel açığını kapatacak sayıda kadrolu atama yapılmalıdır. Sözleşmeli personele hemen kadro tahsis edilmelidir.

◆En düşük aylık ücret dört kişilik ailenin asgari yaşam koşulları dikkate alınarak 3000 TL'ye yükseltilmelidir.

◆Yaşam boyu eğitim ve sağlık hizmetleri ücretsiz olmalıdır.

◆İşyerlerindeki çalışma koşulları çalışanların talepleri dikkate alınarak iyileştirilmelidir.

◆Kıdem tazminatları emeklilikte güvence olacak bir miktara yükseltilmelidir.

◆Yasal düzenlemelerle geri alınan sağlık ve sosyal güvenlik hakları iade edilmelidir.

◆İş yasalarındaki emeğin hak ve çıkarlarını sınırlayan; hakların kullanımını zorlaştıran maddeler ayıklanmalıdır.

Bu talepler 1 Mayıs'ın ve yakın geleceğin ortak talepleri olmaya adaydır. İşçi sınıfına ve emekçilere düşen görev talepler etrafında programlı ve ısrarcı bir mücadele yürütmek olmalıdır.